

Plen orijentske armade.

K.-B. Dunaj, 13. oktobra. V francoskem poročilu orijentske armade od 11. t. se glasi: Od 15. septembra napravile so zezane orijentske armade, vstevši 11. bolgarsko-nemško armado, ki je bila v posovih od Kitschewo-Kalkaudle obkoljena in pogojem premirja od 30. septembra 90.000 vjetnih, med temi 1600 oficirjev od katerih je bilo 5 generalov. Zaplenile so več kakor 2000 kanonov vsega kalibra, na stotine strojnih pušk in minskih metalecev in neizmerno vojnega orodja vseke vrste.

Strašne izgube Nemcov.

Stegemann piše, da z padne velesile še ofenzivo vedno nadaljujejo. General Foch zato zasleduje tako taktilo, ker so izgube Nemcov izredno velike, kar se izraza v številu vjetnikov nad 250.000 mot in z izgubo nad 20.000 strojnih pušk in 3500 topov. Foch lahko še bolj razširi fronto v Vogez, če razpolaga z dovolj močmi, da bo pritisk še hujši.

Tudi Španska reparica.

Madrid, 14. oktobra. Ministerski svet je sklenil zapleniti vse v Španskih pristanih nahajajoče se nemške ladje.

Politični utrinki.

Cesar Karlo za samoodločbo.

Dunaj, 14. oktobra. Kakor se zatrjuje, je pričakovati v najkrajšem času proklamacijo cesarja Karla na narode, v katerih priznava pravico do samoodločbe narodov.

Italija spušča Trat in Fiume?

Budapest, 13. oktobra. „Vilag“ javlja iz Chiassa: Italija je poslednji čas popolnoma odzehala od zahteve, da se ji izrodi Trat in Fiume. Hrepenjenje po miru je v Italiji v obči jako veliko.

Generalni štrajk na Češkem.

Prag, 14. oktobra. Vseled sklepca čeških socialističnih demokratov vlada danes na Češkem, Moravskem in v Šleziji enodnevni generalni štrajk. Potivajo tvornice, gledališča in zabavilišča. Listi v pondeljek ne izidejo. Štrajk naj bi bil protest proti izvozu živil iz čeških dežel, v resnici je pa političnega značaja.

Proklamacija čeho-slovaške republike.

Dunaj, 14. oktobra. Danes je bila proklamirana čeho-slovaška republika, sicer ne na slovenskem način, marveč samo z lepaki. Dan je potekel popolnoma mirno. Samo v enem zborovanju je bila proklamacija prebrana ter govorji proklamacija samo na enem mestu o čeho-slovaški republiki. Konča z besedami: „Gorje onim, ki bi se predznali za državati ostali narod na zmagovalitem pohodu v bodočnost.“

Pojaki za svoje države.

Varsava, 13. oktobra. Vsepoljaki zahtevajo, da naj regentski svet odstopi in da naj pojški poslanici v nemškem državnem zboru, v lusajskem parlamentu in v pruskom deželnem zboru odlože svoje mandate.

Vojaška uprava na Poljskem odpravljena.

K.-B. Lublin, 14. oktobra. Uradno se razglaša: Avstro-Ogrska monarhija je pripravljena odpraviti vojaško upravo na Poljskem ter izrodiči upravo poljski vlasti, kakor hitro bo ta pripravljena, prevzeti ter posle. Avstro-Ogrska monarhija bo storila vse, da olajša poljski vlasti obnovitev državne organizacije in da ji da na zahtevo na razpolago sredstva in naprave, ki jih sedaj na Poljskem še nimajo. Nasprotno pa pričakuje avstro-ogrsko

monarhijo, da ji bo dejela iz svojih preostankov na živilih in surovinah proti primerini odškodnini ponagala. Sedanje vojaške revizije bi se ustavile in državno gospodarstvo bi se izrodičilo novo ustanovljenim poljskim organizacijam.

čin. On naj ne pljuva na tla, marveč v eno posodo z vodo. Bolnikova soba budi svetla in dobro prezačena, zrak v njej naj se drži s hlapenjem vroče vode vedno vlažen.

Robci, katere rabi bolnik, se morajo natanko izpirati in pogosto menjati. Tudi posteljno perilo zahteva natankeno snaznosti. Izba se ne sme zmetati na suho, ampak obrati se jo mora z vlažnimi cunjamimi. Ako se v splošnem ozira na vse te odredbe, bude število in teškoča bolezni kmalu pojema in bode epidemija, ki je zato že zahtevala toliko žrtev, izgubila svojo grozoto.

Predoditi si moramo, da se vsaka boleznska kal, ki sicer nima dolgega življenja, če se nahaja izven človeškega trupla, — ravno v človeškem truplu močno razvija in je raditev zelo okužna. Skrbeti se mora, da se vsako, človeškemu bitju lahko dostopno, od bolnika kod izvršek izvirajoče boleznsko kal takoj popolnoma uniči. Temu namenu koristi moj predlog in naj se ga zdravi in bolni v blagor vsekega posameznega vestno drž.

Dr. P. Kneley.

Nemški vojaki in belgijsko prebivalstvo.

Dobro sporazumljene nemški vojakov z Belgijci. Nemški vojaki kupujejo od belgijskih

Das gute Einvernehmen der deutschen Soldaten mit den Belgern. Deutsche Soldaten kaufen an einem Wohlwollenden Marktstand zum Besteck verzierte bely Kinder Blumen.

otrok evsticice in darujejo za sirote padlih Belgijscev.

Kako se zavarujemo pred okuženjem skozi Špansko bolezen?

Hripa ali influensa pojavila se je najprej v Španiji in se imenuje radi tega tudi „španska bolezen.“

Ta bolezen se razširja večinoma s kazljem ali kihljajem povzročenimi izvrški od na influensi obolenih oseb. V nosni sluzi obolenih nahajajo se bacili z velikih množinah, kakor tudi od kasija proverzočenih izvrškov. Pri okuženih z hripo naselijo se boleznske kalji v retiki množini v goltancu, kar ima za posledico katarja v grlu. Golt je glavna naselbina boleznske razdraženosti. Iz golta razširijo se bacili na sluznico nosa, zračnika in dospejo od tam v pljuča. Od druge strani pridejo ti bacili skozi požiralnik v črevnem kanal želodca in dajo povod nahoda, kašila, bronhita, pljučnic in celo legarju podobnim črevnem katarom. Kalji te bolezni razširjajo se v truplu zelo hitro, zatruljajo organizem in dajo povod do znanih spoštnih obolezenskih prikasn.

Za uporabo odpornih našredb sta morezna dva glavna temeljna stavka:

1. Glavna naselbina hripe je goltanec.
2. Kalji izvirajo od obolenih oseb izkanjanih in izvrženih sluznih mas.

V varstvu pred okuženjem naj se pasi na sledede:

1. Drži tvoje grlic vedno snažno in skrb za čistost tvojih ust. Ispiraj usta in grlic večkrat s svečo, čisto vodo in rabi v to svrhu tudi v lekarnah kupljene zelo antiseptrične, sluso razstapljujoče superoxyd-preparat, vodika. Kot taki se priporočajo: Hyperol, Perhydrol, Perhydrit, Anatol itd., ki se jih dobri v lekarnah.

2. Izogibljib je se sob, v katerih leži bolnik na influenci. Če obiščeš bolnika ali če mu moraš celo stredi, paži na vestno snažnost tvojih ust in rok. Bolnik sam tudi naj izpira vsak dan usta na zgornji omenjen na-

Tedenski pregled.

Štajerske vesti.

Gospodu nadučitelju M. v. Lehnu pri Ribnici: Potrdimo Vas, da dopis „Iz Ribnice na Pohorju“ v naši številki štev. 39 ni od Vas. Ako Vas pa kdo spravlja v zvezo z to zadevo, ga poklicite pred sodišča na obračun.

Sin feldmaršala Boroevića stenil. Iz Maribora poročajo, da je 28. septembra po noči bol gojenec vojaške realke v Mariboru Friderik Boroević pl. Bojna v družbi v tremi tovarši čez star dravski most in je na poškodovanem mestu mosta padel v valove narastle Drave ter utonil. Trupla do sedaj še niso našli. Naprejeno je prebivalstvo ob Dravi za neuporabne podatke na feldmaršala Boroevića.

Bi in Ogr. Za dalje časa vozijo preko Štajerske celo transportno krasno silmentalsko živino, ki ima gotovo po 600 do 700 kg žive teže. Ta živina prihaja iz zasedenega ozemlja v Italiji in gre na Ogrske. Ogrska vnovčevalnica za živino si je znala pridobiti pravico, da rekvirira 3000 glav živine iz Italije. Tam jo platujejo pol 1 krons 80 vinarjev do 2 kroni za kilo žive teže, sami jo pa prodajajo po 11 do 14 krona kilo. Namesto te lepe živine pa Ogrji nam dajejo neko mrhovino iz Romunije, ki daje zaklana komaj po 30 odstotkov mesa, dočim daje dobra laška živina po 60 odstotkov. Pri nas pa oddajamo že teleta! Srečna Ogrska!

Sogot kmot kradi geveda. Iz Murzsu schiaga se poroča: Nekancu kmetu je bila ukradena 400 kg težka telica. Vas pozvedbe za tatom so bile zamršne. Tat pa so je izdal v osobi nekega kmeta, ki je najbogatejši v vsej okolici in je sosed okraženega kmeta. Preprial se je namreč s svojo oskrbnico in ta je iz maščevanja ovadila one tativne.

Zgradba stražništva in vrgojevalništva v Pirni. Za slovensko je patriotski naziv na tazziva prihva deverent. Te je razvidno iz sledečih dat: V življenju 40. načinka leta 1900 je bil obiskov 146.121-92 obiskov. Tretja Februar in Guisance, Bruck ob Muru, 1900, tretja Schöller, Dunaj 1. 1900, Gottlieb baron Schilling, grad Klagenfurt pri Glavicu 600, Martin Jurkovič, preši, Pirn 500, Štefan ekskomptna banca, Gradec 500, Julija Berluk, Žetale 500, Anton Kram, grad Vassoldberg pri Gradcu 300, Premogokop Trhovščica, Dunaj 50, avtor, Hermann Daimler, W. Neustadt 300, Adolf Kuhmann, Giengenberk 300, Maria Dennerl, nadalj telica, Pirn 280, avtor, Länderbanks, podvornica Gradec 250, Franz Frangesch, Maribor 200, Terezija Celotti, Pirn 200, Bratia Reminger, Pirn 200, 1. grada skupščica pivovara, Gradec 200, Arsenij Schuster, Pirn 200, Ferdinand Kralj, Ormož 200, občina Ig pri Neupauer, Oskar Strelcer, Eggenberg 100, Antonija Esma pl. Neupauer, Wildon 100, Hans baron v. Klement, Puchstein 100, berščna Viljemina Post, Zgornja Polška 100, Margareta pl. Pacher, Haasenbacher 100, Franz Roth, Maribor 100, Leopoldine Gregorij, Pirn 100, Nelemenjan, Sv. Marija 100, Mat. Širk, Maribor 100, Terez pl. Remingerhau, Gradec 100, Eduard Schöller, Bruck na Mari 100, 1/30. vojna polica 630, 100, Aleksander Šantek, Maribor 100, Simon Novak, Maribor 100, cerkev v kr. F.-A.-R. II, 123, vojna polica 338, 50, Josef Strobl, Šentvid 60, Ferdinand Jirchmer, Judenburg 50, pl. Schnellier, Feldkirchen 50, Hans Bauer jun., Mitterzschlag 50, Hans v. Reisinghau, Selesherr 50, dr. Aleksander Kolenc, Krčev 50, Gyro, Maribor 50, Franz Mallý, major v p. Waldschach 50, C. Kaspi, Maribor 50, terez, tovarna, Hrastnik 50, boljša vodovoda, Spital s. 5, 4970, delnica Šilka, Neuber 27-12, Serval v Marija Makotter, Maribor 50, dr. Emil Tres, Rogatec, Stolna 25, Ferdinand Konetz, Maribor 50, Kajetan Arzberger, Marijino Celje 20, Jakob Herz, Weinberg 50,